

ANGRY BIRD KÓRUSA _____

rendezte: Hyewon Jee, Dél-Korea, 2016, 57 perc
angol, koreai, maráthi nyelven, angol és magyar felirattal

ÖSSZEFOGLALÁS:

Jae-Chang Kim koreai operaénekes az indiai Púna városának nyomornegyedében szervezi meg Banana Children's Choir nevű gyermekkórusát. Az énekkar otthon és külföldön is sok elismerést kap, azonban a szülők nincsenek meggyőződve arról, hogy az énekléssel töltött idő hasznos a gyerekek jövője szempontjából. A szenvedélyes kirohanásai miatt Angry Bird becenévvel illetett karvezető úgy próbálja meggyőzni az aggódó édesanyákat és édesapákat, hogy felkéri őket, csatlakozzanak a csoporthoz, melyben így már két nemzedék lép fel. Szülők és gyerekek egy éven keresztül próbálnak együtt, és közös koncertjük hatalmas sikert arat. Bár az életük továbbra is nehéz, a zene olyan világba vezeti őket, amelyben örömet és megkönnyebbülést találnak.

TRAILER: <https://vimeo.com/ondemandsingingwithangrybird/207457332>

MIÉRT ÉRDEMES MEGNÉZNI A FILMET?

A filmben egy tehetséges és elhivatott művész-pedagógus a zenei nevelés eszközeivel segíti a mélyszegénységben élő gyerekeket és felnőtteket. Annak ellenére, hogy munkája nem oldja meg a súlyos társadalmi és gazdasági gondokat, az általa vezetett kórusba belépők közérzete javul, kapcsolataik mélyülnek, és néhányan akár a kitörés lehetőségét is felfedezhetik az éneklésben. A történet jó példát mutat arra, hogy hogyan alakíthatja egy empatikus és szociálisan érzékeny ember a környezetét, milyen módszerek lehetnek hatékonyak az adott körülmények között. Bár a szereplők nehéz sorsú gyerekek és felnőttek, a film hangvétele mégis optimista, reményteli. A próbák során egy összetartó, elfogadó beállítottságú csoport formálódását követhetjük, különös tekintettel a szülő-gyermek viszony alakulására. A fiatal nézők könnyen azonosulhatnak a kamasz szereplőkkel, akik az ő nyelvükön fogalmazzák meg érzéseiket és problémáikat. A jó arányban alkalmazott zenei betétek megtörik a súlyos témát, élvezetesekek és segítenek az érzelmi ráhangolódásban. Az előadások kapcsán kiváló alkalom nyílik rá, hogy a művészet társadalomban betöltött szerepéről beszéljünk. A dokumentumfilm készítői klasszikus eszközökkel dolgoznak, de egy olyan népszerű történetemásra építik mondanivalójukat, amely máshonnan is ismerős lehet. Az előadóművészeti alkotások létrehozásáról szóló „backstage” történetek a mozgókép fikciós műfajaiban is népszerűek, így a feldolgozás során a mozgókép egyéb területeire is kitekinthetünk.

KULCSSZAVAK

hinduizmus India Kasztrendszer kórus

kreativitás mélyszegénység művészet

művészetpedagógia szegregáció zenei nevelés

JAVASOLT FELDOLGOZÁSI IDŐ

45 perc

A FILM FELDOLGOZÁSÁNAK MENETE

FELVEZETÉS (5 PERC)

Az Angry Bird kórusa erős érzelmeket kelt a nézőben, ami elsősorban a jól elhelyezett zenei betéteknek köszönhető. A feldolgozást indíthatjuk azzal, hogy ezekre az érzelmekre reflektálunk, megpróbáljuk általánosságban leírni a film hangulatát.

Meghallgatnátok élőben a filmben látott kórus előadását?

Milyennek találtátok a dalok hangulatát?

Inkább optimista vagy inkább pesszimista a film hangvétele? Miért?

FELDOLGOZÁS (30 PERC)

A feldolgozás első néhány percében nagy vonalakban járjuk körbe a filmben bemutatott problémát. Ennek során ellenőrizhetjük, hogy biztosan mindenki megértette a látottakat. A beszélgetésben felmerülhetnek olyan fogalmak, melyeket érdemes tisztázni ahhoz, hogy a diákok később megfelelő tájékozottsággal mondhassanak véleményt a témában.

Mivel foglalkozik Angry Bird? *(Jae-Chang Kim visszavonult operaénekes, aki a kórust vezeti. 2006-ban Kenyában kezdett először hátrányos helyzetű gyerekekkel foglalkozni, akikkel létrehozta a Jirani Children's Choir nevű kórust. 2010-ben Indiában folytatta a munkát a filmben is szereplő Banana Children's Choir megalapításával.)*

Miért kapta éppen ezt a becenevet? *(A karnagy szenvedélyes, néha dühös temperamentuma a gyerekeket az Angry Birds videojáték dühös madaraira emlékeztette.)*

Ti hogyan jellemeznétek Angry Bird-öt a film alapján? *(Elhivatott, kitartó, határozott, humoros, ért a szakmájához, jó pedagógus, szeret fiatalokkal foglalkozni.)*

Hogyan viszonyulnak a kórushoz a gyerekek és hogyan viszonyulnak hozzá a szülők? *(A gyerekek lelkesek, szeretnek a kórusba járni, de a szülők többsége úgy gondolja, hogy felesleges időtöltés. Azt szeretnék, ha a gyerekek hasznosabb dologgal foglalkozna szabadidejében, mint az éneklés. Az éneklés nem hoz pénzt, ezért haszontalannak tartják.)*

Mit tesz Angry Bird, hogy meggyőzze a szülőket arról, hogy a kórus is fontos dolog? *(Meghívja őket, hogy lépjenek be a csoportba és énekeljenek együtt a gyerekekkel.)*

A CSALÁD

A filmben bemutatott kórusban több környékbeli család tagjai megjelennek. Miközben a csapat szerveződik, betekintést kapunk ezeknek a családoknak az életébe, megismerhetjük kétségeiket és vágyaikat. Bár az alapvető problémáik azonosak, mégis eltérően kezelik a helyzeteket és másképp viszonyulnak a kórus ötletéhez is.

Mi a közös a filmben bemutatott családokban? *(Szegények, iskolázatlanok, azonos társadalmi csoporthoz tartoznak, ugyanabban a városrészben élnek.)*

Milyen a lakóhelyük? *(Kis lakások, bádognyuhók, rossz életfeltételek, rossz állapotban a berendezés, sok szemét, zsúfoltság, „szlöm” azaz nyomornegyed.)*

SINDUJA ÉS CSALÁDJÁ (RAMALU RATHOD ÉS ALVELA)

Hogyan viszonyul Sinduja a kórushoz?

(Komolyan veszi, fontosnak tartja, hogy részt vegyen benne, rajong a karvezetőért.)

Mivel foglalkozik Sinduja édesanyja? *(Halat árul.)*

Milyen problémákkal küzd a mindennapok során? *(Szegénység, rossz lakáskörülmények, az iskolázatlansága miatt nem tudja elolvasni a buszok feliratait.)*

Milyen további problémákat okozhat az, hogy az édesanyja nem tud olvasni?

Hogyan reagál, amikor őt is meghívják a kórusba?

(Azt mondja, hogy nincs ideje és nem tehetséges.)

Milyen problémája van a kórusban?

(Nem tud olvasni, ezért nem tudja megtanulni a dalok szövegét.)

RAHUL ÉS CSALÁDJA (HANUMANT WALIKAR, SONABAI ÉS RUPALI)

Milyen Rahul kapcsolata a kórossal?

(A közösség új tagja, nagyon tehetséges, szereti a kórust.)

Mik a család problémái? *(Nagyon rossz körülmények között élnek.)*

Miért tér át Rahul édesapja a hinduizmusról a buddhizmusra?

(Mert a hinduizmusban kasztrendszer van és ő az „érinthetetlenek” kasztjához tartozik. Sokat gúnyolják és rengeteg nehézsége van emiatt.)

Mit tudtok a kasztrendszeréről? *(A portugál eredetű „kaszt” szó jelentése nem, nemzetiség, faj, fajta. A kifejezést először a 16. században használták az indiai társadalom tagolódásának leírására. A hinduizmus szerint az emberek különböző társadalmi osztályokba születnek, amelyek merevek, nincs átjárás közöttük. Az egyes osztályok különböző feladatokat látnak el, eltérő viselkedési szabályok vonatkoznak rájuk. A rendszer tetején a papok (brahmanák) állnak, őket követik a harcosok (ksatriják), majd a földművesek, kereskedők és kézművesek (vaisják) és a szolgák (sudrák). A négy főkaszt mellett a legalsó csoportba a kaszton kívüliek, azaz „érinthetetlenek” tartoznak, akiket gyakran „páriáknak” is neveznek. Ők végzik a legalantasabb munkákat, sokszor érik őket támadások, a társadalom felsőbb kasztjai nem érintkezhetnek velük. Az indiai kasztrendszer eredete az ókorra nyúlik vissza, de ma is létezik és sok szempontból akadályozza a társadalmi mobilitást.)*

Mit szól a fiú édesapja a szülői kórus ötletéhez?

(Mindenben támogatja a fiát és szívesen énekelne vele. Szerinte ez egy jó lehetőség arra, hogy az alsóbb kasztokba tartozók is bebizonyítsák, hogy értékesek a társadalom számára.)

Milyen probléma merül fel a családban?

(Rahul testvére lánygyermeket szül, amit a baba apja nem akar elfogadni. A kislánynak kórházi ápolásra van szüksége, ami nagyon megterheli a család erőforrásait.)

Miért nem akarja támogatni a lánygyermek kezelését az apa?

*(Az indiai kultúrában hagyományosan másképp ítélik meg a férfiakat és a nőket, a férfiak domináns szerepe jellemző. A megkülönböztetésnek kulturális-gazdasági háttere van, egy lány rosszabb eséllyel indul a munkaerőpiacon, nem örökölhet, de hozományt kell vele adni, ezért sok család tehernek érzi, ha lánygyermek születik.) Hogyan viszonyul a kisbabához Rahul családja? *(Nagyon szeretik a kislányt, megpróbálják megmenteni az életét, kifizetik a kórházi számlákat és minden erejükkel azon vannak, hogy a legjobb ellátást biztosítsák neki.)**

MANALI ÉS CSALÁDJIA (MARY PAWAR ÉS STUTTI)

Kikből áll Manali családja? *(Édesanyjával és húgával él.)*

Miért okoz nehézséget a kórusban eltöltött idő? *(Manali édesanyjának egyszerre több állása is van, hogy el tudja tartani a családot, éjjel biztonsági őr, nappal takarító.)*

Milyen döntésre szánja el magát Manali? *(Ki akar lépni a kórusból, hogy helyette dolgozhasson, kevesebb legyen a teher az édesanyján és megkereshesse a tandíja összegét.)*

Miért változtatja meg a döntését?

(Az édesanya rajong az éneklésért és kiderül, hogy nagyon tehetséges benne.)

Hogyan változik a szülők és gyerekek kapcsolata a kórus próbái során?

(Elmélyülnek a kapcsolatok, megbeszélik és megértik egymás problémáit, segítik egymást.)

Hogyan alakítja ez az előadást? *(Az előadás sikeréhez hozzájárul az is, hogy a csoport tagjai hogyan tudnak együttműködni, mennyire értik egymás reakcióit és gesztusait. Az őszinte érzelmek a dalok hiteles előadásában is segítenek.)*

MŰVÉSZET ÉS KÖZÖSSÉG

Magyarázd meg Angry Bird kijelentését:

„Nem akarok belőlük profi énekes nevelni. De a zene egy jó eszköz. A zenét használom, hogy megmutassam nekik, hogy milyen a világ a nyomornegyeden kívül!”

Hogyan segít a kórus a nyomornegyed lakóinak? *(Közösséget épít, amíg énekelnek, elfeledkeznek a saját gondjaikról, a zene segítségével kifejezhetik az érzelmeiket, a kórusal utazhatnak, pozitív visszajelzéseket kapnak, sikereket érnek el.)*

Hallottál már indiai zenét? Miben más, mint a nyugati zene?

(Az indiai klasszikus zene a világ egyik legrégebbi zenei hagyománya. Meghatározott hangsorokból (rága) és ritmikus ciklusokból (tála) áll, melyekhez változatos a dallamok és motívumok kapcsolódnak. A szerkezete hasonlít a beszélt nyelvhez, amelynek meghatározott szabályai vannak, nagyobb és kisebb egységekből áll össze. A klasszikus tradícióra számos irányzat épül, a hatalmas kontinensen nagyon színes a zenei kultúra.)

Hallottad már a filmben énekelt dalok közül valamelyiket? Mit tudsz az eredetéről? *(Az Amazing Grace című dalt egy amerikai rabszolgakereskedő, John Newton írta a 18. században. Miután hajója egy alkalommal hatalmas viharba került, amiből csodálatos módon megmenekült, Newton mélyen vallásossá vált. Később egyházi pályára lépett és számos népszerű keresztény himnusz szerzője lett. Az Amazing Grace hálát ad az elveszettnek hitt lelkek megmeneküléséért, de később sokszor elhangzott nem szigorúan keresztény összefüggésben, például a vietnami háború elleni tiltakozásként és az emberi- és szabadságjogok védelmében is. A dalt többek között olyan előadók dolgozták fel, mint Aretha Franklin, Elvis Presley, Johnny Cash és Joan Baez.)*

Mit jelképezhet az Amazing Grace eléneklése ennek a kórusnak az előadásában?

Milyen más művészetek tölthetnének be hasonló funkciót egy közösségben?

Ismersz olyan kezdeményezést Magyarországon, amely művészeti neveléssel segíti a nehéz helyzetben élő fiatalokat? *(Common Vibe Egyesület és a Várkonyi Csibészek együttes, Snétberger Zenei Tehetség Központ, Van Helyed Alapítvány)*

Érdeemes megvizsgálni, hogyan alakította a film a szereplők életét. Ebben az összefüggésben a történetet egyfajta esettanulmányként, jó gyakorlatként mutathatjuk be, amelynek mintájára hasonló kezdeményezések indulhatnak. Ettől a kérdéstől könnyen átköthetünk a dokumentumfilmek szempontok alapján történő elemzésre.

A filmet nagy sikerrel vetítették a világ számos országában. Milyen hatással lehetett ez a szereplők életére? *(Angry Bird hasonló megbízást kapott az afrikai Malawiban, az egyik szereplő valóban énekesi karrierbe kezdett, általában megnőtt a médiafigyelem a térség mélyszegénységben élő lakosai iránt.)*

DOKUMENTUMFILMES SZEMPONTOK ALAPJÁN TÖRTÉNŐ ELEMZÉS

A film alkotói egy olyan vállalkozás fejlődését követik, melynek sikerében sem ők, sem a résztvevők nem lehetnek biztosak. A szereplőkkel jellemzően otthonukban és a kórus próbáinak helyszínén találkozunk, megismerjük kétségeiket és láthatjuk, hogyan bontakozik ki a kreativitásuk. A történet egy zenés előadás próbáit dokumentálja, azaz azt a folyamatot, ahogyan egy közösen létrehozott előadóművészeti alkotás megszületik. Ez a narratív séma nem csak a dokumentumfilmekben fordul elő, de sok fikciós mozgókép forgatókönyve is hasonló helyzetre épül. Az ilyen filmeket részben az teszi érdekessé, hogy bepillantást engednek a kulisszák mögötti világba (backstage), amit a néző rendes körülmények között nem ismerhetne meg.

Kiderül-e, hogy kik a film készítői? *(Nem derül ki. A film készítői végig háttérben maradnak, nem avatkoznak semmibe, csak megfigyelik az eseményeket. A rendező Hyewon Jee több évtizede dolgozik a dél-koreai televízióiparban, számos sikeres film és sorozat kötődik a nevéhez, amelyek elsősorban kulturális, történelmi és társadalmi kérdéseket érintenek. Ez a film az első egészestés dokumentumfilmje.)*

Hogyan ismerjük meg a szereplők gondolatait? *(Általában csak a hangjukat halljuk, miközben a környezetről látunk vágóképeket. Ezeket a szövegeket valószínűleg interjúszituációban vették fel.)*

Melyek azok a pillanatok a filmben, amelyek valamilyen konfliktust mutatnak be? Hogyan oldódnak meg ezek a helyzetek?

Hogyan lehetett volna befejezni a filmet, ha a kórus előadása nem ilyen sikeres?

Sorolj fel olyan filmeket, melynek szereplői színpadi előadók vagy filmkészítők! *(Csillag születik, Az operaház fantomja, Ének az esőben stb.)*

Jellemzően milyen műfajú filmek ezek? *(musical, romantikus komédia)*

Szívesen néztek ilyen filmeket? Miért?

El tudnátok képzelni, hogy ebből a dokumentumfilmből játékfilm készüljön?

Kik lennének a főszereplők? Hogyan kellene megváltoztatni az itt látott történetet, hogy játékfilmben is élvezhető legyen?

Ha van idő rá, akkor az utolsó kérdéscsoportot kreatív feladat formájában is fel lehet dolgozni. A diákok két-három fős csoportokat alakítanak és néhány perc alatt megpróbálják megírni egy játékfilm szinopszist (a cselekmény rövid összefoglalása). A tervezett film bármilyen műfajú lehet, de fontos, hogy a dokumentumfilm alapján készüljön. Ezután minden csoport felolvassa a többieknek a saját ötletét, ami izgalmas összehasonlításra ad lehetőséget. Ennek kapcsán beszélhetünk arról is, hogy azok a filmek, melyeknek főcímében jelzik, hogy „meg-történt eseményeken alapulnak”, mennyiben módosítják a valóságot a forgatókönyv kedvéért.

LEZÁRÁS (5 PERC)

Lezárásként a diákok saját élményeihez és tapasztalataikhoz köthetjük a filmet. Ezzel személyessé tehetjük a témát és az is kiderül, hogy az adott csoport tagjai milyen művészeti területek iránt fogékonyak, milyen aktivitásokban vennének részt szívesen. A diákok érdeklődési területe egymás számára is inspiráló lehet.